

Frederiksberg Bystrategi 2024

Det gode liv i den grønne, blandede by

Kursen er sat mod:

Det gode liv i den grønne, blandede by

Kære læser,

Tak fordi du viser interesse for Frederiksberg Bystrategi. Det er en strategi, som vi er glade for og stolte af, og vi tror og håber, den får en kæmpe betydning for byen nu og særligt i fremtiden.

Frederiksberg er ikke blevet til den dejlige by, vi kender, af sig selv, men er et resultat af tidligere generationers indsats og visioner. I Frederiksberg Kommunalbestyrelse er vi os hele tiden bevidste om, at vi skal give byen videre på samme måde, så også fremtidens generationer kan glæde sig over at bo og færdes i byen. Og det er dét, denne strategi skal hjælpe med.

Byen skal være smuk, grøn og imødekommende – og danne en levende og bæredygtig ramme om vores liv. Den skal være grøn i alle ordets betydninger. Med internationalt udsyn løfter vi barren for den bæredygtige udvikling og omdannelse af byen. I tæt samarbejde med byens aktører finder vi nye løsninger, der gør vores by stadig mere grøn og klimavenlig. Byen skal indrettes, så den er tryk og sund at færdes i. Og vi skal værne om byens natur og biodiversitet. For slet ikke at tale om dens rige kulturliv og kulturarv

Den sociale dimension i den bæredygtige by ligger os særligt på sinde. Den trygge, blandede by skal have boliger og gode livsvilkår for borgere i alle aldre og livssituationer. Det betyder, at der skal være boliger, som almindelige mennesker har råd til at betale. Mødesteder i byens rum skal tilskynde den fælles samtale. Frederiksberg skal være et godt sted for børn at vokse op. Den unge familie skal kunne finde sig en bolig, og byens ældre skal have en værdig alderdom.

Alt det kan du læse mere om i denne strategi. I de kommende år vil den være vores overordnede strategiske pejlemærke for byens udvikling. Vi vil arbejde for, at strategien blive omsat til konkret virkelighed for os alle sammen. I tæt samskabelse med borgerne og byens andre aktører.

Tak til alle, der har bidraget til vores nye, ambitiøse strategi. Og allermest tak til alle jer, der bor og færdes i byen, og som bidrager til alt det gode, vi har på Frederiksberg.

Mange hilsner,

INDHOLDSFORTEGNELSE

Politisk indledning	2
Hvad er en bystrategi?.....	3
Et blik på Frederiksberg	4
Principper for byens udvikling	5
Byen i byen	6
Tryk og blandet by	8
Grøn og klimavenlig by	10
Vidensby med udsyn	12
Her udvikler vi byen	14

Michael Vindfeldt
Borgmester

Lone Loklindt
*1. viceborgmester,
formand for By- og
Erhvervsstrategisk udvalg*

HVAD ER EN BYSTRATEGI?

Frederiksberg Bystrategi 2024 er Frederiksbergs kommuneplanstrategi. Den indeholder de langsigtede mål og visioner for kommunens fysiske udvikling og ligger til grund for den kommende Kommuneplan 2025. Bæredygtighed er omdrejningspunkt for al byudvikling på Frederiksberg. Kommunens bæredygtighedsstrategi, Lokal Agenda 21, er integreret i bystrategien.

ET BLIK PÅ FREDERIKSBERG

Frederiksberg Kommune har et areal på 8,7 km², og med sine godt 105.000 borgere er Frederiksberg den tættest befolkede kommune i Nordeuropa.

Frederiksberg er både tæt bebygget og en meget grøn by. På Frederiksberg er ca. 20% af arealet offentligt tilgængelige grønne områder såsom parker, kirkegårde, grønne stier og udendørs idrætsfaciliteter. Et særkende for Frederiksberg er de mange træer, og det anslås, at der er over 18.000 træer i alt i kommunen. Ambitionen er, at man skal kunne se mindst et træ fra enhver bolig på Frederiksberg. Det er også en målsætning, at der højst er 300 meters gangafstand mellem alle boliger og det nærmeste rekreative område på minimum 2.000 m² – en målsætning, der allerede er en realitet i det meste af Frederiksberg Kommune i dag.

Et andet særkende for Frederiksberg er de mange smukke historiske bygninger, byrum, veje og alléer. Frederiksberg har lange historiske rødder, men det var fra 1858 og frem, at Frederiksberg blev en selvstændig politisk enhed, og at byen, som vi kender den i dag, for alvor voksede frem. Dette har bidraget til Frederiksbergs særlige kulturarv og byens struktur, identitet og de mange oplevede kvaliteter i dag.

Frederiksberg er under stadig udvikling, og vi bliver flere og flere borgere i kommunen. I de kommende 10 år forventes det, at antallet af borgere stiger med tre procent. Det betyder, at der skal være plads til, at flere kan leve i byen, samtidig med at byens kvaliteter, som vi kender dem i dag, fastholdes og videreudvikles. Tendensen har været, at andelen af småbørnsfamilier er faldende, og at der bliver flere seniorer. Der er i dag ca. 56.400 boliger på Frederiksberg, hvoraf 96,5% er etageboliger. I 46% af alle husstande bor der singler.

Frederiksberg er en by med en høj koncentration af uddannelses- og forskningsinstitutioner. Ca. 30.000 studerende har deres daglige gang på Frederiksberg i forbindelse med videregående, herunder ca. 3.000 på erhvervsrettede uddannelser. Derudover er der ca. 5.000 elever på de gymnasiale uddannelser og ca. 8.000 elever i folkeskolen.

På Frederiksberg er der en klar overvægt af virksomheder inden for vidensservice og engros- og detailhandel. Der er mange små virksomheder i byen, herunder en stor andel af enkeltmandsvirksomheder. Tendensen på Frederiksberg har været som i mange andre store danske byer; arbejdspladser inden for industrien er stort set forsvundet, gamle erhvervsområder er blevet omdannet til boligområder og erhverv, og andelen af kontor- og serviceerhverv er øget de senere år.

PRINCIPPER FOR BYENS UDVIKLING

Frederiksberg skal være en grøn by og blandet by, og et attraktivt sted at bo, virke og besøge. Når vi udvikler byen, arbejder vi altid ud fra følgende tværgående principper:

1

FREDERIKSBERG GÅR FORREST

Bæredygtighed, i bred forstand, er udgangspunkt for al byudvikling og byomdannelse på Frederiksberg. Med et lokalt fokus og globalt ansvar udforsker vi mulighedsrummet for bæredygtige løsninger og går forrest med bæredygtige initiativer. Vi udvikler byen efter helhedsorienterede og cirkulære principper.

2

INGEN BYUDVIKLING UDEN BYNATUR

Hver gang der bygges nyt, eller eksisterende bebyggelse omdannes, sørger vi for, at byen bliver grønnere. Vi ser udviklingen af byen som en mulighed for at skabe flere grønne, blå og attraktive byrum, for at styrke bynaturen og biodiversiteten, og for at byen skal opleves bæredygtig. Vi fastholder byens eksisterende grønne kvaliteter, stiller krav til biofaktor i det enkelte projekt, og sørger altid for at skabe grønne områder og bynatur af høj kvalitet.

3

VI LAVER SKRÆDDERSYDEDE LØSNINGER

Frederiksberg er en tæt bebygget og befolket by. Når vi udvikler og omdanner byen, har det betydning for mange mennesker og for klimaet – nu og i fremtiden. Når vi udvikler, fokuserer vi derfor på kvalitet og giver tid til at træffe de beslutninger, som gør byen til et godt sted at leve, besøge og drive erhverv i. Vi laver skræddersyede løsninger, der passer til det specifikke sted og forstærker byens eksisterende kvaliteter.

VI TÆNKER FLERE FORMÅL SAMMEN

Hver kvadratmeter tæller på Frederiksberg. Vi tænker derfor altid flere formål sammen, når vi udvikler byen. Vi fokuserer på at skabe synergieffekter og merværdi til gavn for den enkelte borger og aktør, klima og miljø, samt for Frederiksberg som by.

1+1=3

VI UDVIKLER BYEN I FÆLLESSKAB

Vi skaber de planmæssige rammer for livet i byen, men det er borgerne og byens aktører, som er eksperter i det liv, de lever på Frederiksberg. Borgerne og aktørerne præger hele tiden byen gennem deres handlinger, engagement og ved at tage ansvar for deres omgivelser og medmennesker. Når vi udvikler byen, ønsker vi at understøtte og fremme dette. Gennem dialog, involvering og tværgående samarbejde søger vi hele tiden at bringe Frederiksbergs menneskelige, kulturelle, sociale og økonomiske ressourcer i spil og udvikle byen i fællesskab – og for fællesskabet.

— VISION —

Frederiksberg er noget helt særligt.

En smuk, grøn og oplevelsesrig by
med nært til alt, der både er
en del af hovedstaden og helt sin egen.

En by med et tydeligt internationalt islæt, der
er nysgerrig på og interagerer med omverdenen.

Frederiksbergs kvaliteter og særlige identitet
skal fastholdes og styrkes, når byen
udvikles og forbedres, så Frederiksberg
til stadighed er et attraktivt sted
at bo, virke og besøge.

MÅLSÆTNINGER

En særlig identitet

Byens særlige karakter, der opstår af mødet mellem storbyens varierede bebyggelser, det hyggelige landsbyislæt og de mange grønne kvaliteter, skal styrkes og fortsat kendetegne Frederiksberg. Her skal være plads til at nyde det stemningsfulde by- og butiksliv, til byens natur og til ro, samtale og fordybelse. Byens udvikling baseres på arkitektur og byrum af høj kvalitet, altid med udgangspunkt i stedets karakteristika og forudsætninger, og i den lokale sammenhæng og identitet.

En destination for gode oplevelser

Frederiksberg skal styrkes som destination for gode oplevelser i hovedstadsområdet og være et attraktivt sted at besøge og drive erhverv i. Gennem samarbejde og lokalt forankrede løsninger vil vi skabe bæredygtige rammer for by- og handelslivet. Frederiksberg skal fortsat have et nærværende og mangfoldigt kultur- og fritidsliv, som tager udgangspunkt i Frederiksbergs særlige kendetegn. Vi vil styrke mulighederne for at få kultur, kunst og musikoplevelser. Byens borgere og besøgende skal have gode muligheder for at bevæge sig og blive bevæget.

En del af noget større

Frederiksbergs udvikling er især rettet mod det nære, men byens udvikling skal også understøtte og styrke bæredygtigheden i hovedstadsregionen og nationalt. Vi ønsker at være et fyrtårn inden for bæredygtig byudvikling og grønne løsninger. Vi orienterer os internationalt, og udforsker og afprøver nye bæredygtige måder at udvikle den tætte by på.

BYEN-I-BYEN

Frederiksberg er en del af hovedstaden, men også sin helt egen – en by-i-byen, med sit eget centrum, egne institutioner, eget unikke byrumsinventar og sin egen identitet. Karakterfulde, helstøbte bymiljøer af høj kvalitet er et særkende, og den konstante vekslen mellem det rolige, det grønne og det levende by- og kulturliv er en del af byens identitet.

Selvom Frederiksberg kun fylder knap ni km², rummer byen mange forskellige kvarterer med hver deres særpræg, der både afspejler den tid, de er planlagt i, og den udvikling, der er kommet efter. Byen forandrer sig hele tiden, og vi lægger vægt på, at forandringerne sker med et blik for helheden og med vægt på kvalitet og identitet.

Frederiksberg er en central del af hovedstaden. En storby med høj befolkningstæthed, som betjenes af syv metrostationer og fem S-togsstationer. Der ligger en særlig opgave i at udnytte, at byen på én gang er en del af hovedstadsområdet samtidig med, at vi styrker og dyrker Frederiksbergs lokale særpræg.

Frederiksbergs bymæssige kvaliteter er især knyttet til det grønne. Det gælder grønne forbindelser og åndehuller, haver og træer såvel som i den måde, hvorpå vi hele tiden eksperimenterer med nye, grønne løsninger i byen – med respekt for den grønne kulturarv.

Frederiksberg har et nærværende og mangfoldigt kultur- og fritidsliv, hvor de bærende aktører spænder vidt. Frederiksberg markerer sig som en kulturel by og attraktiv destination med mange store og små kultur- og fritidsoplevelser, samt et rigt og stemningsfyldt butiksliv og handelsliv.

Uddannelsesinstitutioner, videns erhverv og den geografiske nærhed til alt giver Frederiksberg en særlig stærk position i bestræbelserne på at fremme en bæredygtig udvikling i hovedstadsregionen og nationalt.

VI OPNÅR VORES MÅL VED AT:

- Udvide omhu og respekt for Frederiksbergs egenarter, kulturværdier og bymæssige kvaliteter, når vi tilføjer nyt eller laver om i byen.
- Beskytte byens identitetsskabende bygninger, byrum og kulturmiljøer, og tage udgangspunkt i mulighederne for en bæredygtig udvikling af den eksisterende bygningsmasse.
- Sikre kvalitet og bæredygtighed i både transformation og nybyggeri med udgangspunkt i Frederiksbergs arkitekturpolitik.
- Bevare og udvikle de offentlige bygninger som ramme om fremtidens service til borgerne.
- Bygge videre på Frederiksbergs grønne identitet og kulturarv ved at skabe flere grønne åndehuller og grønne forbindelser samt fremme bynatur og biodiversitet.
- Styrke og forbinde bylivet på strøggaderne med byens kulturelle og rekreative muligheder, eksempelvis gennem samarbejde med erhvervsforeninger, virksomheder og turismeaktører.
- Indgå i samarbejder med kommuner, aktører og organisationer om nye bæredygtige metoder og løsninger.

VISION

Frederiksberg er en blandet by, hvor mennesker med forskellig baggrund, alder og livssituation sammen lever og færdes.

Byen skal opleves tryk og have gode rammer for borgere i alle aldre, som bidrager til trivsel og sundhed gennem hele livet.

Byens boliger skal til stadighed have variation og balance mellem boligtyper og ejerformer, og der skal være flere boliger til mennesker med almindelige indkomster.

Byens rum skal invitere til et varieret byliv med plads til alle.

MÅLSÆTNINGER

En by for alle typer af borgere

Frederiksberg skal fastholdes og udvikles som en blandet by, hvor mange forskellige borgere – uanset alder, indkomst og livssituation – kan bo og leve godt. Nye boliger er ikke et mål i sig selv, men det er den blandede by med tidssvarende boliger, hvor der er variation og balance i boligtyper og ejerformer. Målet er attraktive kvarterer, hvor forskellige boligtyper, erhverv, kultur- og fritidsaktiviteter, og byrum og opholdsarealer af høj kvalitet skaber gode rammer for borgernes hverdagsliv og bidrager til robuste fællesskaber. Når den blandede by udbygges, skal Frederiksbergs identitet og bymæssige kvaliteter opretholdes.

Trygge, funktionelle og æstetiske byrum

Byens rum skal opleves trygge, inkluderende, funktionelle og æstetiske, og Frederiksberg skal have byrum, som appellerer til ophold, aktiviteter og fællesskab for alle generationer. Vi prioriterer bevidst bestemte målgrupper, når vi udvikler byens rum, og sikrer, at byen tilbyder noget til alle. Byens rum skal udvikles med fokus på kvalitet, og med udgangspunkt i en forståelse af stedet og den lokale identitet. Byens veje og alléer skal understøtte byliv og hverdagsliv, og være trygge og tilgængelige steder at færdes for alle. Bolignære opholdsarealer skal være af høj kvalitet, og understøtte den sociale bæredygtighed og fællesskab.

Gode rammer og trivsel for borgere i alle aldre

Frederiksberg er og skal være et trygt sted for børn at vokse op. Vi skal derfor sikre velfungerende rammer i vores daginstitutioner og skoler, som øger trivsel og læring og giver børn det bedst mulige afsæt. Vi vil skabe flere og bedre faciliteter til kultur- og fritidsaktiviteter samt styrke muligheden for at dyrke motion og være aktive – både indendørs og udendørs i byens rum. De ældre borgere, som bliver flere og flere, skal ligeledes have værdige rammer i livets efterår. Derfor øger vi kapaciteten af tidssvarende plejeboliger på måder, der også understøtter mødet mellem generationer.

TRYG OG BLANDET BY

Frederiksberg er en attraktiv del af hovedstaden og rummer mange forskellige befolkningsgrupper, der bor tæt og blandet mellem hinanden i trygge nærmiljøer. Frederiksberg har også mange forskellige slags boliger – med stor variation i både størrelse og ejerform.

Når mange gerne vil bo på Frederiksberg, bliver både ejer-, udlejnings- og andelsboliger ofte dyrere. Det udfordrer den sociale bæredygtighed, og at Frederiksberg fortsat kan være en blandet by med boliger til mennesker med almindelige indkomster, og med plads til mangfoldighed i livsformer og fællesskaber. Der skal være plads til at etablere en familie i byen, ligesom vi skal tilgodese både unge og ældres behov for tidssvarende boliger. Dette gælder også tidssvarende plejeboliger.

Byens rum skal invitere til, at mennesker med forskellig baggrund, indkomst og alder kan færdes og mødes. Det gælder i byens parker og pladser, langs byens veje og alléer, såvel som i de bolignære opholdsarealer, hvor hverdagens nødvendige ærinder og de sociale møder tager plads. Byens rum skal være med til at understøtte fællesskaber, og skal opleves inkluderende, trygge, funktionelle og æstetiske. På Frederiksberg skal der være noget for alle, og vi fokuserer på at blande byens funktioner og tilbud, således at mennesker med forskellige interesser og baggrunde kan mødes på tværs.

Frederiksberg har et mangfoldigt fritids- og idrætsliv med både organiserede og selvorganiserede aktiviteter og fællesskaber, mange engagerede borgere og frivillige ildsjæle. En udfordring er, at byen mangler faciliteter – både indendørs og udendørs – til mere pladskrævende fritids- og idrætsaktiviteter. Børnefamilierne på Frederiksberg er med til at skabe en levende og dynamisk by. På Frederiksberg skal børn og unge derfor opleve skoler, der understøtter moderne undervisningsprincipper og understøtter alle børn og unges muligheder og potentialer – også børn og unge i udfordringer og dem med særlige talenter.

VI OPNÅR VORES MÅL VED AT:

- Arbejde for en mere differentieret boligmasse med en større andel boliger med husleje tilsvarende nye almene boliger, samt bedre adgang til dem
- Samarbejde med almene boligorganisationer om byggeri af nye almene boliger til forskellige målgrupper, og stille krav om mindst 25% almene boliger i lokalplaner for nybyggeri samt ved omdannelse.
- Fremme nye former for boliger og boformer, der understøtter fællesskaber.
- Fortsat understøtte trygge og udviklende læringsmiljøer gennem modernisering af byens skoler og daginstitutioner samt tilhørende udearealer, som åbnes, så alle kan bruge dem.
- Udvikle og renovere udvalgte plejecentre i samarbejde med almene og private aktører.
- Udforme byens rum med fokus på tryghed, inklusion og tilgængelighed, og understøtte mulighederne for social interaktion, fællesskaber og aktiviteter såvel som ro og fordybelse i byen.
- Arbejde bevidst med særlige målgrupper i udformningen af byens rum, og udvikle metoder og opmærksomhed i retning mod biasfrie byrum.
- Indgå i samarbejder med andre kommuner og aktører for at finde løsninger, der kan imødekomme behovet for mere pladskrævende idræts- og fritidsaktiviteter for frederiksbergborgere.
- Fremme mulighederne for både organiserede og selvorganiserede kultur- og fritidsaktiviteter gennem konkrete projekter og samarbejder på tværs.
- Bidrage til tryghed i byrum og boligområder gennem boligsociale indsatser.

VISION

Frederiksberg er en af Danmarks mest klimaambitiøse kommuner. Klimabelastningen skal til stadighed reduceres, og vi skal være CO₂-neutrale i 2030.

Byen skal hele tiden tilpasses og udvikles efter det ændrende klima.

Bynaturen skal styrkes, og byen skal være grønnere til gavn for klimaet, biodiversiteten og det levede liv.

Frederiksberg skal prioritere aktive og bæredygtige transportformer.

MÅLSÆTNINGER

En CO₂-neutral by

Frederiksberg skal være CO₂-neutral i 2030. Vi omstiller el, varme, bygas og transport til vedvarende og bæredygtige energikilder. Vi prioriterer energireduktioner, synergieffekter og grøn vækst, som fremmer et smart og fleksibelt energisystem. I bygge- og anlægsprojekter, og når vi håndterer affald og regnvand, bruger vi cirkulære principper for at fremme genbrug og genanvendelse og reducere mængden af affald.

Grøn, sund og klimatilpasset by

Frederiksberg skal fortsat opleves som en grøn og sund by at færdes og opholde sig i med ren luft, mindre støj og rent drikkevand. Vi fastholder og udvikler byens grønne områder og kvaliteter. Vi håndterer regnvand i et bæredygtigt vandkredsløb, og anlægger blå- og grønne overfladeløsninger, hvor regnvandet og bynaturen bidrager til reduktion af varme-ø-effekten og tørkepåvirkningen og fremmer biodiversitet, rekreation og oplevelser. Vi tilpasser løsningerne til det pågældende sted – også så vandmiljøet ikke bliver belastet. Målet er, at vi inden udgangen af 2036 har etableret et robust regnvandssystem, som fungerer i samspil med det eksisterende spildevandssystem.

Klimavenlig mobilitet

På Frederiksberg skal alle have adgang til god mobilitet, og det skal være nemt, trygt, sikkert og tilgængeligt for alle borgere og brugere at komme rundt i og igennem byen. Vi prioriterer aktive og bæredygtige transportformer som gang, cykling og kollektiv trafik. Dette reducerer også støj- og luftforureningen. Vi vil være Danmarks mest cyklende by og være elbil-by nummer ét, hvor alle kollektive busser og kommunale køretøjer er eldrevne i henholdsvis 2025 og 2030.

GRØN OG KLIMAVENLIG BY

Frederiksberg ønsker at være foregangskommune, når det handler om grøn byudvikling, klimaløsninger og om at gøre Danmark uafhængig af fossile brændsler.

Den høje befolkningstæthed og tætte bebyggelse på Frederiksberg giver både særlige udfordringer og muligheder, når vi skal gøre byen mere bæredygtig og CO₂-neutral. Det gør blandt andet transport af vand, varme og mennesker særligt effektivt i forhold til resten af landet.

Produktion af varme og energi står for mere end to tredjedele af CO₂-udledningen på Frederiksberg. Et særligt potentiale for Frederiksberg er, at kommunen har fuldt ejerskab over Frederiksberg Forsyning. Vi samarbejder om at nedbringe energiforbruget og bruge mere vedvarende energi. Vi har iværksat en række tiltag for at mindske CO₂-udledningen fra affaldsforbrændingen, og understøtter en øget affaldssortering. Vi fokuserer på cirkulære tilgange i byggeriet, og bygger videre på den eksisterende bygningsmasse ved at prioritere, at omdanne og genanvende fremfor at rive ned – både i egne og private byggerier.

Vi fremmer grønne og klimavenlige transportformer, og prioriterer fodgængere, cyklister og kollektiv trafik i konkrete løsninger for byens mobilitet. Frederiksberg har allerede et veludviklet net af kollektiv trafik med metro, S-tog og busser, og vi har derfor et usædvanligt godt udgangspunkt for at skabe bæredygtig mobilitet og gøre det attraktivt for borgerne at vælge aktive og bæredygtige transportformer.

Frederiksberg er begunstiget af mange grønne områder, parker og træer samt mindre og lokale byrum med et grønt præg, som bidrager positivt til oplevelsen af byen. Der er et potentiale i at styrke byens grønne områder og bidrage til øget sammenhæng og biodiversitet.

Frederiksberg er én af de kommuner i Danmark, der er længst fremme med at gøre byen robust til fremtidens klima. Vi har allerede igangsat og gennemført mange klimaprojekter, hvor regnvandet genanvendes til at afkøle byen, styrke biodiversiteten, og bidrage til rekreation og nye oplevelser. Vi har kortlagt varme-ø-effekten for byen, som vi aktivt bruger i udviklingen af byrum, eksempelvis ved placering og valg af træer.

VI OPNÅR VORES MÅL VED AT:

- Energirenovere og modernisere kommunens bygninger og optimere resourceforbruget via cirkulært byggeri.
- Arbejde med bæredygtighedscertificeringen DGNB i alle større byggerier.
- Gå i dialog med udviklere og bygherrer om bevaring, renovering, udnyttelse af eksisterende materialer og omdannelse, fremfor at bygge nyt.
- Arbejde for, at byens bygninger bliver klar til en fremtid med reduceret energiforbrug, lavtemperaturfjernvarme og vedvarende energi, f.eks. solceller.
- Giv mere plads til fodgængere og cyklister og skabe større tryk i trafikken, særligt ved at lade bilerne fylde mindre på vejene.
- Videreudvikle Frederiksbergs cykelstinet, forbedre cykelparkeringsmulighederne og fremme cykling blandt borgerne med særligt fokus på børn.
- Gennemføre Elbilstrategien.
- Sikre at Frederiksberg er en sund og grøn by at færdes og opholde sig i, med ren luft, mindre støj og rent drikkevand.
- Stille krav til biofaktor og kvaliteten af bynaturen i nye lokalplaner og i udviklings- og projektplaner.
- Gøre byen grønnere ved at etablere flere træer og bynatur lokalt samt at forstærke kvaliteten og biodiversiteten i eksisterende grønne områder.
- Arbejde for cirkulære principper og genanvendelse af ressourcer som regnvand, byggematerialer, affald mv. i alle bygge- og anlægsprojekter.
- Etablere et regnvandssystem med konkrete klimatilpasningsprojekter tilpasset det pågældende sted og med udgangspunkt i etableret viden og praksis.

— VISION —

Frederiksberg er en international vidensby med en høj koncentration af uddannelsesinstitutioner og videnserhverv.

Vi skal fortsat have attraktive og sammenhængende uddannelses-, forsknings-, erhvervs- og iværksætttermiljøer, som bidrager til at skabe levende bymiljøer af høj kvalitet.

Vi samarbejder med vidensaktørerne når vi udvikler byen, og fokuserer på at skabe synergieffekter til gavn for byen og campusområderne.

MÅLSÆTNINGER

En attraktiv og international vidensby

Frederiksberg skal være kendt som en attraktiv og international vidensby. Vi vil styrke uddannelses- og forskningsinstitutionernes rolle i byen og sørge for, at de integreres endnu bedre med resten af byen. Vi vil skabe bedre sammenhæng og tilgængelighed på tværs af de forskellige uddannelsesinstitutioner og campusområder. Vores mål er at gøre det attraktivt at vælge Frederiksberg som base, når man skal studere, efteruddanne sig eller forske.

Campusområder med inspirerende bymiljøer

Områderne omkring byens forsknings- og uddannelsesinstitutioner skal være inspirerende både for borgerne og for dem, der har deres daglige gang på uddannelsesstederne. Vi vil styrke områderne omkring uddannelsesinstitutionerne og skabe levende, tilgængelige og grønne bymiljøer af høj kvalitet. Vi vil arbejde for, at der er mulighed for at dyrke kultur- og fritidsaktiviteter i campusområderne i dag- og aftentimerne samt gennem hele året.

Tværgående samarbejder i byens udvikling

Vi vil arbejde for, at byens uddannelses- og forskningsinstitutioner, iværksætermiljøer, virksomheder og offentlige institutioner i endnu højere grad sætter deres viden og ressourcer på spil i netværk og fællesskaber. Vores mål er at styrke netværk og tværgående samarbejder med de forskellige aktører og bringe relevant viden og praksis i spil i byudviklingen.

VIDENSBY MED UDSYN

En af Frederiksberg største styrker er byens høje koncentration af uddannelses- og forskningsinstitutioner. De skaber innovation og udvikling og bidrager markant til bylivet. Uddannelses- og forskningsmiljøerne er, med deres ca. 30.000 studerende, en vigtig del af Frederiksbergs historie, identitet og fysik. Det giver Frederiksberg en unik mulighed for at bygge bro mellem uddannelser allerede fra grundskole og ungdomsuddannelser, så flest mulige unge får en uddannelse og et solidt afsæt for det voksne liv.

Campusområderne er godt integreret med resten af byen. Det kan blive endnu bedre, både på tværs af de forskellige uddannelsesinstitutioner og campusområder, og i relation til de omkringliggende områder. De mange pladser og grønne anlæg i campusområderne er en basal del af byens rekreative muligheder. Disse kan styrkes til gavn for byens borgere og besøgende og dem, der har deres daglige gang på uddannelsesinstitutionerne.

Tæt på campusområderne findes mange studieboliger, der gør uddannelses- og forskningsinstitutionerne særligt attraktive og muliggør, at man kan bo og studere på Frederiksberg. Det store antal studerende med forskellig baggrund og nationalitet er en betydelig del af byens liv. Der er et potentiale i at styrke byens forskellige funktioner og tilbud i relation til uddannelses- og forskningsinstitutionerne og de studerende – både de unge og dem, der efteruddanner sig.

Vidensintensive virksomheder udgør omtrent en tredjedel af byens erhvervsliv. Vidensservicesektoren er et solidt fundament for kommunens og hovedstadsområdet erhvervs- og arbejdsmarkedsstruktur. Der er en stærk iværksætterkultur på Frederiksberg, og især vidensintensivt iværksætteri, som understøttes af et højt uddannelsesniveau og stærke startup-miljøer. Der er et potentiale for tværgående samarbejder mellem uddannelses-, forsknings-, erhvervs- og iværksætermiljøer og offentlige institutioner, som bidrager til en bæredygtig udvikling af hovedstadsregionen.

VI OPNÅR VORES MÅL VED AT:

- Udvikle campusområderne og deres sammenhæng i samarbejde med uddannelses- og forskningsinstitutionerne.
- Fremme privat og alment studieboligbyggeri placeret i hele byen og udvikle retningslinjer for god kvalitet og diversitet i studieboligbyggeri, så de studerende i endnu højere grad bliver en integreret del af og bidrager til byens liv og fællesskaber.
- Forstærke bymiljøerne omkring uddannelses- og forskningsinstitutionerne som tilgængelige, levende og grønne.
- Understøtte en udvikling, der muliggør benyttelse af campusarealerne på andre tider af døgnet og gennem hele året.
- Have fokus på at skabe attraktive rammer for unge i byens rum, og undersøge mulighederne for at skabe bedre forbindelse mellem de studerende og byens kultur- og fritidsliv.
- Undersøge mulighederne for videns udveksling mellem uddannelses- og forskningsuddannelserne og Frederiksberg kommune i forbindelse med konkrete byudviklingsprojekter.
- Fremme samspillet mellem byens uddannelses-, forsknings-, iværksætter- og erhvervsliv og offentlige institutioner, og bringe relevant praksis og viden på spil i byudviklingen og i politikudviklingen på relevante områder.

HER UDVIKLER VI BYEN

BISPEENGBUEN

Frederiksberg Kommune har i samarbejde med Københavns Kommune vedtaget et idéoplæg, der viser, hvordan området under Bispeengbuen kan udvikles med nye grønne byrum og forbindelser, hvis den sydlige brobue tættest mod Frederiksberg rives ned. Samtidig bliver det muligt at etablere et vandløb, der hvor Ladegårdsåen løb, og håndtere regnvandet. Visionen er at skabe bedre sammenhænge mellem bydelene, mindre støj og større tryghed i området med videreudvikling af aktiviteter under buen. Omdannelsen af Bispeengbuen skal ske i sammenhæng med områdets øvrige udviklingspotentialer. Området omkring Bispeengbuen er under stadig udvikling, og der er flere projekter på vej både syd og nord for Bispeengbuen. Der arbejdes med grønne sammenhængende forbindelser i området.

CAMPUSOMRÅDERNE

CBS og Københavns Universitet arbejder hver især med udviklingsplaner for campusområderne. De vil tilføre mere studieliv, forskning, bedre undervisningsfaciliteter og styrke integrationen med byen og dens liv. Campusområderne bindes sammen af den grønne sti og metroen med byudviklingsområdet "Rolighedsvej Bycampus" i den ene ende, og CBS Flintholm i den anden ende. Byudvikling i campusområderne skal bidrage til bedre sammenhæng og tilgængelighed på tværs af de forskellige campusområder, og fortsat understøtte levende, tilgængelige og grønne bymiljøer af høj kvalitet. Når området ved Rolighedsvej står klart i 2027, får byen et nyt og åbent bycampus med boliger, skole og byrum samt faciliteter, der relaterer sig til vidensmiljøerne. En opførelse af Start-Up City på den gamle posthusgrund vil bidrage med boliger, butikker og kontorer, og gøre området til et af Europas mest attraktive steder for vidensværksætteri.

FREDERIKSBERG BAKKE

Området omkring Frederiksberg Bakke strækker sig fra Pile Allé i øst og mod Solbjerg Parkkirkegård i vest, rummer store grønne og rekreative kvaliteter samt blandede funktioner og bebyggelse, som har yderligere potentiale. For idrætsanlægget på Pile Allé er visionen at skabe tidssvarende sportslige rammer af høj arkitektonisk kvalitet med udgangspunkt i de kulturhistoriske traditioner og grønne rekreative kvaliteter, samt at styrke forbindelserne i området. Roskildevej adskiller Frederiksberg Have og Søndermarken, og der er her potentiale for at skabe bedre forbindelser samt at styrke de eksisterende byrumsmæssige kvaliteter i området. Dette vil også kunne understøtte en videreudvikling af Zoo samt Cisternerne.

SOLBJERG PARKKIRKEGÅRD

Omkring Solbjerg Parkkirkegård er der potentiale for at skabe nye grønne byrum og at forstærke områdets rekreative, naturmæssige og kulturhistoriske værdier. Der arbejdes på en fredning af selve kirkegårdsområdet med en nænsom udvikling af kirkegården, hvor dele fastholdes som kirkegård og dele omdannes til park. Ny bebyggelse langs kanten i det sydvestlige hjørne mod Roskildevej, uden for det potentielt fredede kirkegårdsområde, skal skærme parken for støj, skabe en mere sammenhængende kant til parken og understøtte den blandede by. Bebyggelse skal etableres med respekt for den grønne struktur og de grønne forbindelser mellem parkkirkegården og omgivelserne.

NORDENS PLADS

Nordens Plads og området omkring rummer store potentialer for at kunne blive en grøn oase præget af idræt, kultur og nderum til ophold. Som led i udviklingen af Nordens Plads afdækkes potentialet for at igangsætte en områdefornyelse. Frederiksberg Kommune vil i perioden 2023-24 gå i dialog med grundejere, beboere, borgere, brugere og lokale aktører med henblik på fornyelse af området. En helhedsorienteret udvikling af Nordens Plads, området nord for Nordens Plads og langs Roskildevej skal forhøje områdets bymæssige og grønne kvaliteter og bidrage med nye og forbedrede forbindelser og byrum.

FINSENSVEJ VEST

Kvarteret Finsensvej Vest er i gang med en helhedsorienteret områdeudvikling for at skabe en sammenhængende bydel med velfungerende boligområder, nderum og vejstrækninger. Den sociale og miljømæssige bæredygtighed skal styrkes. Der skal være bedre plads til de unge og bedre rammer for fællesskaber. Endelig skal kendskabet til kvarterets kvaliteter øges.

UDBYGNING AF METRONETTET

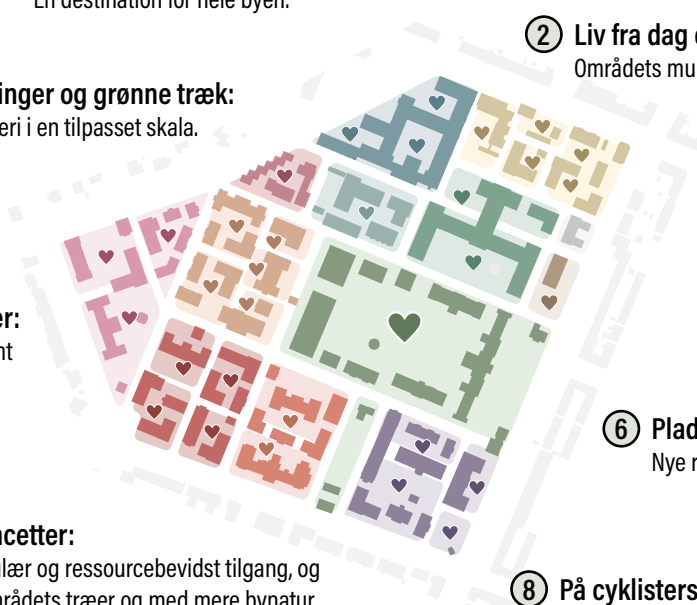
Udvikling af et finmasket metronet med kortere og hurtigere forbindelser i og på tværs af byen er centralt i en omstilling til mere bæredygtig transport med mindre trængsel og lavere klimabelastning. Frederiksberg arbejder for at udbygge metronettet yderligere med en ny linje fra Ny Ellebjerg over Frederiksberg i Fasanvejslinjen, der også skaber en hurtig forbindelse til Bispebjerg Hospital. Andre nye linjer skal også styrke det samlede nets robusthed. Den nye metrolinje M5 bør etableres som en fuld ring med betjening af Frederiksberg ved Forum Station og gerne ved Gammel Kongevej.

HOSPITALSGRUNDEN

Fra 2027 og frem skal Hospitalsgrunden omdannes med afsæt i områdets eksisterende kvaliteter. Kommunen har i 2019 vedtaget en vision for området og købt grunden af Region Hovedstaden for at sikre, at omdannelsen sker i overensstemmelse med visionen. Omdannelsen tager udgangspunkt i følgende delvisioner:

DELVISIONER:

- ① **Et markant aktiv for hele Frederiksberg:**
En destination for hele byen.
- ② **Liv fra dag et:**
Områdets muligheder sættes i spil fra start med midlertidige tiltag.
- ③ **Afsæt i de historiske bygninger og grønne træk:**
Høj grad af bevaring og nybyggeri i en tilpasset skala.
- ④ **Variation og oplevelse:**
Nyt og gammelt i samspil, kvalitet og variation.
- ⑤ **Et blandet og livligt bykvarter:**
Varierede bolig- og ejerformer samt sundheds-, fritids-, kultur- og erhvervstilbud.
- ⑥ **Plads til nye måder at leve på:**
Nye rammer for naboskab og fællesskaber.
- ⑦ **Grønt i alle ordets facetter:**
Udvikling ud fra en cirkulær og ressourcebevidst tilgang, og med udgangspunkt i områdets træer og med mere bynatur.
- ⑧ **På cyklisters og fodgængeres præmisser:**
Fredeligt grønt bymiljø med parkering under terræn.

Scan koden for at læse mere om projektet.

FREM MOD KOMMUNEPLAN 2025

Frederiksberg Bystrategi 2024 er den politiske vision og overordnede strategi for den fysiske udvikling af Frederiksberg frem mod 2036. Frederiksberg Bystrategi udgør Frederiksberg Kommunes planstrategi, jf. Planlovens §23a, og bæredygtighedsstrategi (Agenda 21).

Med vedtagelse af Frederiksberg Bystrategi 2024 træffes der beslutning om, at den kommende kommuneplan for Frederiksberg Kommune delvist revideres, i medfør af Planlovens § 23a., stk. 2 nr. 2.

I revisionen af kommuneplanen skal der, ud over byudviklingsområderne, arbejdes med:

- Rammerne for byens handelsliv
- Bevaring af byens identitetsskabende miljøer
- Helhedsvurdering af hvordan bynaturen kan sikres i byudviklingen
- Klimavenlig og tryk mobilitet
- Parkering
- Rammer for vedvarende energikilder
- Kvalitet i kollegie-, studie- og ungdomsboliger samt særlige boformer
- Rammer for familieboliger

Frederiksberg Bystrategi 2024

Frederiksberg Bystrategi 2024 blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 29. april 2024.

Bystrategien er Frederiksbergs kommuneplan- og bæredygtighedsstrategi, og sætter retning for den fysiske udvikling de kommende år.

Bystrategien er blevet til i fællesskab med byens borgere og aktører.

frederiksberg.dk/politik/byplanlaegning/frederiksberg-bystrategi

Trykt juni 2024.

